

*Fratri nabranili svoje ubojice
prije nego što će ih ovi
mučiti i ubiti*

fra **Kažimir BEBEK**

44 godine
župnik u Pločama
hercegovački franjevac (Mostar)

Rođen je 1. listopada 1901. u Vitini, od oca Jure i majke Luce, rođ. Lauc. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, gimnaziju u Širokom Brijegu, a bogosloviju u Mostaru i Breslavu. Za svećenika je zaređen 1927. u Mostaru. Kao mladi fratar službovao je u Duvnu (današnji Tomislavgrad), u Klobuku, na Humcu, te u Pločama. U veljači 1945. sklonio se od partizana u Široki Brijeg, gdje ga je zatekla mučenička smrt.

Evo što u *Glasi Koncila* (1991.) piše dr. fra Bazilije Pandžić, čuveni franjevac:

U četvrtak 14. veljače u franjevačkoj crkvi u Mostaru održat će se prvi put spomen-misa za mostarske mučenike - žrtve iz veljače 1945. koja je za katolike u Hercegovini bila doba grozote i užasa.

Partizanska vojska je osvojila Mostar 14. veljače 1945. iza podne. U mjesni franjevački samostan došlo je nekoliko oficira oko 15 i pol sati. Bili su počašćeni na običajan način, pristojno su razgovarali s franjevcima i nakon nekog vremena otišli. Franjevci samostana, vidjevši njihovo pristojno ponašanje, načas su pomislili da su netočne vijesti koje se o okrutnosti te vojske prenose.

Ali oko 17 i pol sati pojavila su se ponovno četvorica: Brane Popadić, viši oficir, neki Saša i još dva vojnika. Popadić je naredio franjevcima samostana da se skupe svi u jednu sobu. Na poziv zvona došli su svi. Popadić ih je ispitivao i popisivao. Na koncu je naredio da čekaju u onoj sobi njegov povratak i izišao je iz samostana.

Vratio se nakon sat vremena. Prozvao je sedmoricu od nazočnih franjevaca i odveo ih sa sobom. To su bili dr. fra Leo Petrović, generalni vikar biskupije, provincijal hercegovačkih franjevaca i povjesničar; fra Grgo Vasilj, gvardijan mostarskoga franjevačkog samostana, fra Jozo Bencun, isluženi župnik, fra Brno Smoljan, gvardijan franjevačkog samostana na Humcu, fra Kažimir Bebek, župnik u Pločama, fra Rafo Prusina, bivši župnik i fra Nenad Pebar, profesor na Širokom Brijegu i priznati pjesnik.

Na izlazu iz samostana Popadić je dao povezati žicom odvedene franjevce i vodio ih prema izlazu iz grada. Na mjestu koga Mostarci zovu Čekrk ubijeno je svih sedam i bačeno u Neretvu. Nakon 15-ak dana Neretva je u blizini izbacila mrtvo tijelo fra Rafe Prusine, gdje ga je pokopao Nikola Šunjić, iz sela Rodoča.

Tijekom 45 godina hercegovački franjevci i mostarski katolici nisu smjeli spominjati te svoje mučenike; mogli su se samo tajno moliti za njih. Ove godine javno ih se sjećaju i priređuju u mostarskoj franjevačkoj crkvi sveto misno slavlje 14. veljače na dan njihove mučeničke smrti, u 18 sati.

Zašto su Srbin, partizan, viši oficir Brane Popadić, stanoviti Saša i još dva vojnika jednim potezom pera, kako se to kaže, ubili sedam cijenjenih, uglednih i uvaženih hrvatskih katoličkih svećenika i franjevaca? Ubili su ih iz mržnje na Crkvu, na Boga, zaraženi komunističkom ideologijom koja je stvarala raj na zemlji bez Boga.

Ovo su pravi mučenici! Tužno, ali svaki bi od njih već odavno bio na oltaru, da pripada bilo kojem drugom naroda, a ne Hrvatima.

Izvori i literatura:

Pandžić, dr. fra Bazilije, "U spomen na mostarske žrtve", *Glasi Koncila*, 10. 2. 1991., str. 18.

Pismo dr. fra Andrije Nikića, Mostar.

Pismo Milana Zlopaše, Ljubuški.